

CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN VÀ TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN

TS. NGUYỄN THỊ MAI NGA *

Tuyên truyền là khâu đầu tiên, rất quan trọng để làm cách mạng. Các Mác, V.I. Lênin làm cách mạng đều khởi đầu từ hoạt động truyền bá cách mạng để tập hợp lực lượng làm cách mạng, sau đó đẩy lên thành phong trào Quốc tế Cộng sản lan rộng sang các nước, ảnh hưởng sâu sắc đến cách mạng Việt Nam. Nhằm thực hiện tốt công tác tuyên truyền của ngành Kiểm sát nhân dân trong giai đoạn tới, đòi hỏi phải nghiên cứu làm rõ cơ sở lý luận khoa học của công tác này, trong đó có nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác tuyên truyền.

Từ khóa: Chủ nghĩa Mác - Lênin; tư tưởng Hồ Chí Minh; công tác tuyên truyền.

Nhận bài: 24/6/2022; biên tập xong: 30/6/2022; duyệt bài: 05/7/2022.

1. Chủ nghĩa Mác - Lênin về công tác tuyên truyền

Tuyên truyền đối với V.I.Lênin được hình thành từ khi bắt đầu làm cách mạng, đấu tranh cho giai cấp vô sản chống lại chế độ Nga hoàng. Trong các tác phẩm và cả cuộc đời hoạt động cách mạng, Lênin luôn đề cao vai trò của công tác tuyên truyền, đó cũng là một thành tố quan trọng để làm nên thành công của Cách mạng Tháng Mười Nga vĩ đại.

1. Tư tưởng chính trị của C.Mác, Ph.Ăng ghen, V.I.Lênin và Hồ Chí Minh, tr.34.

Lênin là người truyền bá những giá trị tư tưởng chính trị của chủ nghĩa Mác nói riêng, chủ nghĩa Mác nói chung vào phong trào vô sản Nga và thế giới¹.

Theo V.I.Lênin, công tác tuyên truyền là một trong ba hình thức, phương pháp (bao gồm: Công tác lý luận, công tác tuyên truyền và công tác cổ động) cấu trúc nên công tác tư tưởng - một hoạt động quan trọng của mỗi chính đảng. Ba hình thức,

* Phó Tổng biên tập Tạp chí Kiểm sát, Viện kiểm sát nhân dân tối cao.

phương pháp này luôn có mối quan hệ biện chứng chặt chẽ, bổ sung, hỗ trợ cho nhau.

Nhấn mạnh tầm quan trọng của công tác tuyên truyền và cổ động, V.I. Lênin chỉ rõ mối liên hệ mật thiết giữa tuyên truyền và cổ động. Trong đó, nhiệm vụ của công tác tuyên truyền là: (1) Tuyên truyền học thuyết xã hội chủ nghĩa khoa học, làm cho giai cấp vô sản hiểu được chủ nghĩa xã hội khoa học (chủ nghĩa Mác), quan niệm đúng đắn về chế độ xã hội, chế độ chính trị và kinh tế, các giai cấp và mối quan hệ giữa các giai cấp để nhận thức đúng đắn nhiệm vụ lịch sử của mình; (2) Tuyên truyền những tư tưởng dân chủ trong quần chúng công nhân, thông qua đó “làm cho người ta thấy rõ được tất cả mọi biểu hiện hoạt động của chế độ chuyên chế, nội dung giai cấp của chế độ đó, sự cần thiết phải lật đổ nó, làm cho người ta thấy rõ được rằng không thể nào đấu tranh thắng lợi cho sự nghiệp công nhân, nếu chưa giành được quyền tự do chính trị, chưa giành được việc dân chủ hóa chế độ chính trị và xã hội”²; (3) Giải thích, truyền bá cương lĩnh, đường lối, sách lược của Đảng, làm cho giai cấp và nhân dân lao động nhận thức được tính đúng đắn của mỗi văn kiện và tự giác làm theo; (4) Tuyên truyền, giải thích những biến động trong xã hội, những quan điểm lệch lạc, thù địch để không chỉ chủ động chuẩn bị tinh thần mà còn nâng cao tinh thần cảnh giác cho giai cấp vô sản và nhân dân lao động.

Từ thực tiễn cách mạng, những chỉ dẫn của V.I. Lênin khẳng định Đảng phải chú trọng thực hiện ba hình thức của công tác tư tưởng: Lý luận, tuyên truyền và cổ động,

2. V.I. Lênin: *Toàn tập*, Sđd, t.2, tr.559-560.

nhất là thành lập một cơ quan ngôn luận trung ương chính là nhằm truyền bá chủ nghĩa xã hội và tư tưởng đấu tranh giai cấp trong công nhân để “những tư tưởng đó bắt rễ sâu hơn vào một giới được rèn luyện hơn, và phải làm cho đội tiên phong ấy của phong trào công nhân Nga và của cách mạng Nga thấm nhuần những tư tưởng đó”³.

Lênin đã từng khẳng định: “Chúng ta sẽ đạt được tất cả những gì cần thiết, chúng ta sẽ thắng tất cả những trở ngại do chế độ cũ để lại, những trở ngại mà ta không thể khắc phục ngay một lúc được. Cần phải giáo dục lại quần chúng; chỉ có tuyên truyền và cổ động mới có thể làm được việc đó”⁴.

Theo V.I. Lênin, để lãnh đạo cách mạng thành công, Đảng nhất thiết phải hoạt động ở bất cứ nơi nào có quần chúng và người cách mạng phải biết tự nguyện chấp nhận mọi hy sinh, vượt qua những trở ngại để tiến hành tuyên truyền và cổ động hiệu quả, với một tinh thần bền bỉ, dẻo dai, nhẫn nại để hoàn thành nhiệm vụ được giao.

Lênin đặc biệt coi trọng tuyên truyền qua báo chí. Trong suốt cuộc đời cầm bút để chiến đấu cũng như trong toàn bộ sự nghiệp hoạt động cách mạng của mình, V.I. Lênin luôn coi báo chí cách mạng là vũ khí tư tưởng trong đấu tranh cách mạng của quần chúng. Khi nói về vai trò của báo chí, V.I. Lênin khẳng định: “Trong thời đại ngày nay, không có tờ báo chính trị thì không thể có phong trào gọi là chính

3. V.I. Lênin: *Toàn tập*, Sđd, t.2, tr.558-559.

4. <https://tinhuyluongtri.vn/nang-cao-hieu-qua-cong-tac-tuyen-truyen-nham-gop-phan-thuc-hien-thang-loi-cac-nhiem-vu-chinh-tri-trong-tinh-hinh-moi>, truy cập ngày 20/6/2022.

trị”⁵, Lênin mong muốn báo chí cách mạng phải trở thành trung tâm tư tưởng của Đảng vô sản và của nhân dân lao động. Phát triển sáng tạo quan điểm của C.Mác: “Tuyệt đối từ bỏ chính trị là không thể được. Tất cả các tờ báo chủ trương từ bỏ chính trị cũng đều làm chính trị. Vấn đề chỉ là làm chính trị như thế nào và làm loại chính trị gì”⁶, Lênin đã nêu lên một luận điểm quan trọng: “Báo chí là trận địa ban đầu, từ đó Đảng sẽ tiến hành cuộc đấu tranh với đối thủ của mình bằng vũ khí tương xứng. Báo hàng ngày là công cụ tuyên truyền, cổ động quần chúng không có gì thay thế được”⁷.

V.I.Lênin khẳng định, đối với mỗi Đảng cách mạng, việc xuất bản tờ báo là dấu mốc quan trọng đầu tiên. “Điểm xuất phát của hoạt động, bước thực tiễn đầu tiên để tiến tới các tổ chức mong muốn..., phải là việc thành lập tờ báo chính trị toàn Nga. Chúng ta cần trước hết là tờ báo, không có nó thì không thể tiến hành được một cách có hệ thống cuộc tuyên truyền, cổ động hết sức có nguyên tắc và toàn diện”⁸.

Vào tháng 9/1905, 12 năm trước khi Cách mạng Tháng Mười Nga thành công, Người đã viết đại ý: Cần phải thường xuyên trích dẫn trên báo địa phương những điều nói trên báo trung ương, làm cho nhiều quần chúng biết tên báo trung ương, với ý thức rằng đó là tờ báo chính thức của mình,

đó là trung tâm tư tưởng của mình. Để trở thành một trung tâm tư tưởng, trong thời kỳ giai cấp vô sản chưa giành được chính quyền, báo chí cách mạng từ trung ương đến các địa phương phải bằng mọi cách mở rộng phạm vi ảnh hưởng trong quần chúng, phải tuyên truyền ngay cho chính tờ báo của mình, làm cho quần chúng công nhân biết rằng chúng ta có một cơ quan ngôn luận trung ương chính thức của Đảng. Tuyên truyền để làm cách mạng, chỉ có tuyên truyền mới giúp quần chúng thấm nhuần cách mạng, tự nguyện chấp nhận hy sinh cho cách mạng, đem đến thắng lợi vẻ vang cho cách mạng. Với tư tưởng đó, Lênin là người truyền bá và chuyển chủ nghĩa xã hội khoa học từ thắng lợi trên địa hạt lý luận thời đại C.Mác sang thắng lợi trên địa hạt thực tiễn ở thời đại mình.

Trong khi khẳng định vai trò của báo chí cách mạng với tư cách là công cụ chính trị để giúp Đảng tập hợp lực lượng, tổ chức phong trào, Lênin cũng đồng thời đưa ra yêu cầu về tính đảng của báo chí cách mạng. Người đòi hỏi báo chí vô sản phải có một “tính đảng thẳng thắn, trung thực và triệt để”. Tính đảng của báo chí vô sản theo cách hiểu thông thường nhất là: Báo chí tự giác và vững vàng đứng trên lập trường của giai cấp công nhân, trở thành tiếng nói thể hiện quyền lợi của giai cấp công nhân và mọi tầng lớp nhân dân lao động, đồng thời, chịu sự lãnh đạo và tuyên truyền, tổ chức thực hiện đường lối chính sách của Đảng cộng sản⁹.

5. Dẫn theo: *Lịch sử Báo chí cách mạng Việt Nam (1925-2010)*, Nxb.Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, 2013, tr.46.

6. C.Mác và Ph.Ăngghen: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, 2004, tập 17, tr.551.

7. V.I.Lênin: Toàn tập, Nxb. Tiến bộ, Mát-xcơ-va, 1979, tập 8, tr.245.

8. Theo link (4.) đã dẫn.

9. <https://tuyengiao.vn/nghien-cuu/ly-luan/van-dung-quan-diem-cua-v-i-lenin-phat-huy-vai-tro-cua-bao-chi-cach-mang-viet-nam-trong-cong-tac-xay-dung-chinh-don-130738>, truy cập ngày 20/6/2022.

Không chỉ tuyên truyền cho phong trào vô sản Nga, trực tiếp lãnh đạo Cách mạng Tháng Mười Nga thắng lợi, Lênin còn tuyên truyền cho phong trào vô sản thế giới, cho Quốc tế Cộng sản (Quốc tế III do Lênin cùng lãnh tụ cách mạng các nước lập nên vào tháng 3/1919) không chỉ có giá trị to lớn đối với phong trào cách mạng ở các nước Đông Âu mà còn tác động, ảnh hưởng sâu sắc đối với cách mạng Việt Nam, cả trong cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân và xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện nay.

2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác tuyên truyền

Ngày 05/6/1911, trên con tàu Amiral Latouche Tréville, từ cảng Nhà Rồng (Sài Gòn), Nguyễn Tất Thành đã rời Tổ quốc đi tìm đường cứu nước với mục đích tìm đến chân lý, giúp dân tộc Việt Nam thoát khỏi ngục tù tăm tối của thực dân Pháp. Trong quá trình tìm đường cứu nước, người thanh niên yêu nước Nguyễn Ái Quốc đã gặp gỡ, tiếp thu “Luận cương về vấn đề dân tộc và thuộc địa” của Lênin, Người tìm thấy con đường cứu nước đúng đắn cho Nhân dân ta - con đường cách mạng vô sản. Người đã xác định “muốn cứu nước và giải phóng dân tộc không có con đường nào khác con đường cách mạng vô sản” và dần định hình ra con đường phù hợp với quy luật phát triển của lịch sử - con đường độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Đặc biệt, tác phẩm “Luận cương về vấn đề dân tộc và vấn đề thuộc địa” được Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc coi là “chiếc cảm nang thần kỳ”, là “con đường” giải phóng cho nhân dân ta; chấm dứt tình trạng bế tắc về đường lối cứu nước ở Việt Nam.

Tiếp thu tư tưởng của chủ nghĩa Mác - Lênin, từ sau năm 1921 đến năm 1929, bằng những hoạt động phong phú, khoa học và sáng tạo, Nguyễn Ái Quốc đã tiến hành kiên trì, thông qua hai con đường chủ yếu là Pháp và Trung Quốc để truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin về Việt Nam. Trong khoảng thời gian gần 10 năm, Người hoạt động ở các nước như: Pháp, Đức, Liên Xô, Ý, Thụy Sĩ, Xrilanca, Trung Quốc, Nhật, Bỉ, Thái Lan, Lào. Cùng với việc xây dựng đội ngũ cán bộ, Người chủ trương xuất bản sách và báo chí làm phương tiện tuyên truyền về chủ nghĩa Mác - Lênin và là hình thức tuyên truyền, công cụ đấu tranh cách mạng¹⁰.

Cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng cộng sản Việt Nam sớm trở thành một bộ phận của cách mạng thế giới là nhờ có sự tác động, ảnh hưởng và đóng góp to lớn của Quốc tế cộng sản. Sự thành công trong tuyên truyền cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng chính là sự thành công của cách mạng Việt Nam với đỉnh cao là Cách mạng tháng 8 năm 1945. Đó là nhờ xác định đúng đắn mục đích, tầm quan trọng của công tác tuyên truyền, linh hoạt, sáng tạo vượt qua bao nhiêu khó khăn, nguy hiểm để tuyên truyền về chủ nghĩa Mác Lênin, về cách mạng đến quần chúng nhân dân.

Trong cao trào cách mạng giải phóng dân tộc, Chủ tịch Hồ Chí Minh tuyên truyền để tập hợp quần chúng đấu tranh

10. <https://hcmcpv.org.vn/tin-tuc/lanh-tu-nguyen-ai-quoc-tuyen-ba-chu-nghia-mac-le-nin-va-viet-nam-va-su-ra-doi-cua-dang-cong-san>, truy cập ngày 20/6/2022.

cách mạng giải phóng dân tộc, giành chính quyền, trường kỳ kháng chiến chống Pháp. Sau hòa bình năm 1954 ở miền Bắc, Đảng đã lãnh đạo quân dân cả nước thực hiện đồng thời hai nhiệm vụ chiến lược là: Cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc và cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân ở miền Nam. Công tác tuyên truyền tập trung cho miền Bắc là hậu phương lớn, miền Nam là tiền tuyến lớn, công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc nhằm mục đích cuối cùng là giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Chủ tịch Hồ Chí Minh dành nhiều sự quan tâm đến công tác tuyên truyền, giáo dục, vận động quần chúng. Người xem đó là công việc quan trọng, không chỉ để tạo nên lực lượng to lớn của cách mạng mà còn góp phần vào công tác xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, tuyên truyền cách mạng là một hoạt động thống nhất trên ba mặt: *Thứ nhất* là nhận thức về mục đích và vai trò của tuyên truyền. *Thứ hai* là phương pháp tuyên truyền. *Thứ ba* là yêu cầu đối với người làm công tác tuyên truyền. Cả ba mặt luôn luôn thống nhất với nhau, liên hệ tác động qua lại lẫn nhau. Trong đó nhận thức mục đích đóng vai trò chủ đạo, chi phối trực tiếp đến mọi phương pháp hoạt động tuyên truyền. Quá trình từ nhận thức đến phương pháp tuyên truyền đều thông qua con người cụ thể. Do đó, người tuyên truyền đóng vai trò có ý nghĩa quyết định¹¹. Trong suốt hành trình từ “người đi tìm đường” trở thành “người

đẫn đường” cho cách mạng Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu đã dành nhiều công sức, trí tuệ và sự quan tâm đến công tác tuyên truyền cách mạng. Người xem đó là công cụ quan trọng để tạo ra lực lượng mới hùng mạnh cho cách mạng.

Về mục đích tuyên truyền, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, đó là “đem một việc gì đó nói cho dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm. Nếu không đạt được mục đích đó là tuyên truyền thất bại” và mục đích của tuyên truyền là giải thích lập luận, chứng minh để “dân hiểu, dân nhớ, dân tin, dân làm theo”.

Về đối tượng tuyên truyền, trước hết, người tuyên truyền phải nắm vững đối tượng được tuyên truyền. Nếu “người tuyên truyền không điều tra, không phân tích, không nghiên cứu, không hiểu biết quần chúng, chỉ gặp sao nói vậy, bạ gì viết nấy, nhất định thất bại”. Người cũng lưu ý rằng, “dân chúng không nhất luận như nhau, trong dân chúng cũng có nhiều tầng lớp khác nhau, ý kiến khác nhau, có lớp tiên tiến, có lớp lưng chừng, có lớp lạc hậu”. Đối với mỗi tầng lớp đối tượng, Người yêu cầu phải có phương thức tuyên truyền thích hợp và phải chú trọng ưu tiên cho lớp, đối tượng có trình độ nhận thức, trình độ văn hóa thấp. Vì đối tượng này hiểu được thì các đối tượng khác cũng nắm bắt dễ dàng.

Trong phương pháp và nghệ thuật chính trị, Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định trước hết là vấn đề đoàn kết, mà muốn đoàn kết, lãnh đạo được nhân dân thì phải tuyên truyền, vận động nhân dân, vận động quần chúng¹².

11. <http://dukqctw.dcs.vn/hoc-va-lam-theo-bac-trong-cong-tac-tuyen-truyen>, truy cập ngày 20/6/2022.

12. Tư tưởng chính trị của C.Mác, Ph.Ăng ghen, V.I.Lênin và Hồ Chí Minh, tr.63.

Về công tác chuẩn bị nội dung tuyên truyền, Bác cho rằng phải chuẩn bị nội dung tuyên truyền thật chu đáo. Bởi theo Bác, làm được như vậy sẽ tránh được lối nói ba hoa, rỗng tuếch, câu thả, lặp lại, nhàm chán. Người từng cảnh báo: “Trước khi nói không sắp sửa kỹ càng. Lúc ra nói hoặc lặp lại những cái người trước đã nói. Hoặc lặp đi lặp lại những cái mình đã nói rồi. Lúng túng như gà mắc tóc. Thôi đi thì trên, nói nữa thì chán tai”. Người căn dặn: “Khi viết xong một bài báo, một bản báo cáo hoặc thảo một bài diễn văn nhất định phải đọc lại vài lần. Mình tự phê bình bài viết của mình, hỏi ý kiến đồng chí khác. Những câu những chữ thừa vô ích bỏ đi. Rửa mặt phải kỳ xát ba lần mới sạch, viết văn diễn thuyết cũng phải như vậy”. Để nội dung bài nói, bài viết có chất lượng, Bác yêu cầu người tuyên truyền phải chịu khó “nghe”, “thấy”, “xem” và “ghi chép”. Khi chuẩn bị nội dung phải suy nghĩ cho chín, sắp đặt cho cẩn thận và nên nhờ chính những người thuộc đối tượng được tuyên truyền xem và cho ý kiến. Người yêu cầu cụ thể: “Mỗi tư tưởng, mỗi câu nói, mỗi chữ viết phải tỏ rõ cái tư tưởng và lòng ước ao của quần chúng; phải luôn dùng những lời lẽ, những thí dụ đơn giản, thiết thực và dễ hiểu; phải tự hỏi nói cho ai nghe, viết cho ai xem; chưa điều tra, chưa nghiên cứu, chưa biết rõ, chớ nói, chớ viết; trước khi nói phải sắp đặt cho cẩn thận, phải suy nghĩ cho chín chắn. Sau khi viết rồi phải xem đi xem lại ba bốn lần. Nếu là một tài liệu quan trọng phải xem đi xem lại chín mười lần”.

Đối với người làm công tác tuyên truyền, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, phải có cách

tuyên truyền phù hợp với đối tượng, với hoàn cảnh, cách nói, cách viết phải ngắn gọn, bởi lẽ “người lính đánh giặc, người dân đi làm không cho phép xem lâu”, cho nên “viết ngắn từng nào tốt chừng ấy”. Tuy vậy, “ngắn gọn nhưng không phải là cụt đầu, cụt đuôi, mà phải có đầu có đuôi” và “không nhất thiết cái gì cũng phải ngắn mới tốt”. Phù hợp với đối tượng là phải gắn liền với những đối tượng cụ thể. Tuyên truyền cho đồng bào miền núi phải khác với đồng bào miền xuôi; tuyên truyền cho đồng bào các tôn giáo phải khác với đồng bào không theo tôn giáo. Với các đối tượng phải tìm cho ra các đặc thù. Ví như, với đồng bào miền núi thì phải nói ngắn gọn, rõ ràng, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ làm theo. Nội dung tuyên truyền phải cụ thể, thiết thực “một là gì, hai là gì, rồi ba, bốn, năm là gì? Làm như thế nào” và “không nên nói trên trời dưới đất, nào là khách quan, chủ quan, nào là tích cực và tiêu cực, không đầu vào đầu cả”. Đồng thời phải nắm, phải thu phục cho được các già làng, trưởng bản. Nếu đạt kết quả thì tiếng nói của người tuyên truyền có sức nặng hơn, việc tuyên truyền vận động sẽ có kết quả hơn.

Xác định tầm quan trọng đặc biệt của người tuyên truyền (chủ thể tuyên truyền), Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh, muốn nâng cao hiệu quả tuyên truyền thì người tuyên truyền phải là người hiểu biết rộng, đặc biệt là nhận thức sâu việc mình tuyên truyền. Không những có đủ kiến thức lý luận mà phải có vốn sống phong phú; không những giỏi về nghiệp vụ chuyên môn mà còn phải có trình độ văn hóa cao. Người tuyên truyền giỏi phải là người biết tổ chức quần chúng, người thức tỉnh và

tập hợp quần chúng. Một yêu cầu không kém phần quan trọng là người tuyên truyền phải có vốn sống về thơ ca, nhạc họa thì tác dụng và hiệu quả tuyên truyền sẽ là rất lớn. Điều Bác hằng quan tâm trăn trở là đạo đức của người tuyên truyền. Nếu thiếu điều này thì sẽ mất đi sự đồng tình, ủng hộ của quần chúng, không những không đạt được mục đích tuyên truyền mà còn ngược lại. Yêu cầu của Bác về đạo đức của người cán bộ tuyên truyền cũng rất cụ thể: Một là phải lễ độ. Lễ độ ở đây không phải là “gọi dạ bảo vâng”, mà theo Bác thì: Nếu một cán bộ tuyên truyền vào làng bản có cả người già, phụ nữ, trẻ em mà cất tiếng lên là “Các đồng chí” ... điều đó tuy không vô phép nhưng không hợp với hoàn cảnh nên chướng tai, các cụ già sẽ không bằng lòng. Hai là, người cán bộ phải biết hòa mình với quần chúng, sống như họ đang sống, nói cái họ chưa hiểu, chịu khó, chịu khổ, khéo ở, siêng làm. Ba là, phải luôn nêu cao ý thức cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Cuối cùng là phải có tác phong quần chúng “thấy dân làm việc gì, bất kỳ to nhỏ, ta cũng ra tay làm giúp”, “thái độ phải mềm mỏng, đối với các cụ già phải cung kính, với anh em phải khiêm tốn, với nhi đồng phải thân yêu, với mọi người phải thành khẩn”.

Không chỉ đưa ra cơ sở lý luận và thực tiễn của công tác tuyên truyền mà Chủ tịch Hồ Chí Minh còn là tấm gương mẫu mực tuyệt vời trong phong cách thực hiện công tác tuyên truyền. Bác không chỉ tuyên truyền qua các tác phẩm mà còn tuyên truyền trực tiếp đến các tầng lớp trí thức, cán bộ các ngành nghề cũng như nhân dân lao động.

3. Vận dụng của Đảng ta và tổ chức thực hiện chủ trương, quan điểm của Đảng về công tác tuyên truyền trong chỉ đạo công tác tuyên truyền của ngành Kiểm sát nhân dân

Chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng của cách mạng Việt Nam, học tập chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh không thể thiếu nội dung quan trọng đó là công tác tuyên truyền. Mỗi người Việt Nam muốn đến được với chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh đều phải được tuyên truyền về nội dung này (là đối tượng của công tác tuyên truyền).

Chủ tịch Hồ Chí Minh là người đầu tiên thực hiện công tác tuyên truyền của Đảng ngay sau khi Người xác định con đường giải phóng dân tộc của Việt Nam là con đường đi theo học thuyết Mác-Lênin. Với sự nỗ lực của lãnh tụ Hồ Chí Minh và các lãnh tụ cách mạng tiền bối khác của Đảng, phong trào “vô sản hóa” thấm sâu vào đời sống công nhân, đem đến ánh sáng của chủ nghĩa Mác-Lênin và làm chuyển hóa mạnh mẽ về chất trong phong trào công nhân, thúc đẩy phong trào yêu nước chuyển biến theo. Sự kiện Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời đánh dấu cách mạng Việt Nam đã bước sang một giai đoạn hoàn toàn mới.

Chủ nghĩa Mác-Lênin đã được truyền bá ngay cả trong những thời điểm khó khăn nhất, các chiến sĩ cộng sản đã biến nhà tù thực dân, đế quốc thành trường học để truyền bá chủ nghĩa Mác-Lênin, huấn luyện cán bộ, đảng viên về lý luận, chính trị, văn hóa. Thắng lợi của hai cuộc kháng chiến, của công cuộc đổi mới đất nước là

thắng lợi của chủ nghĩa Mác-Lênin được vận dụng đầy sáng tạo vào thực tiễn cách mạng Việt Nam. Công tác tuyên truyền đã góp phần đưa nền tảng tư tưởng đó thấm sâu vào nhận thức của cán bộ, đảng viên và nhân dân, tạo niềm tin tất thắng và quyết tâm đi theo ngọn cờ lãnh đạo của Đảng.

Trong giai đoạn cách mạng hiện nay, Đảng và Nhà nước ta rất coi trọng công tác tuyên truyền, đặc biệt là tuyên truyền về đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Đây là khâu đầu tiên của quá trình tổ chức thực hiện những quyết sách lớn của Đảng, thi hành pháp luật thống nhất trong cả nước.

Công tác tuyên truyền có vai trò quan trọng trong việc truyền bá chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến với cán bộ, đảng viên và nhân dân, tạo nên sự thống nhất về nhận thức và hành động trong Đảng, sự đồng thuận trong xã hội, khơi dậy sức sáng tạo và động viên, cổ vũ nhân dân tham gia sự nghiệp cách mạng. Gần một thế kỷ qua, công tác tuyên truyền đã góp phần quan trọng trong sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc ta, nhất là ở các thời điểm cam go, trước những nhiệm vụ quan trọng, cấp bách đòi hỏi quyết tâm lớn của toàn Đảng, toàn dân.

Quan điểm, chủ trương chỉ đạo của Đảng về công tác tuyên truyền là ngọn đuốc sáng soi, là căn cứ để Viện kiểm sát nhân dân (VKSND) tổ chức triển khai thực hiện.

Đảng bộ VKSND tối cao, các cấp ủy đảng của VKSND cấp cao, VKSND địa

phương xác định tuyên truyền, giáo dục chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh theo hướng hiệu quả, thiết thực, giúp cho cán bộ, đảng viên, nhân dân nhận thức đúng đắn và sâu sắc về chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, thông tin mới về vấn đề thời đại, về tình hình trong nước, quốc tế và định hướng nhận thức, hành động cho cán bộ, đảng viên, nhân dân về những vấn đề mới đó. Phát huy vai trò của báo chí, truyền thông trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên, nhân dân; trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, phê phán các quan điểm sai trái, thù địch, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch trên mạng xã hội. Nắm vững lý luận Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, có đầy đủ thông tin trước những diễn biến mới của thời cuộc, của sự việc, hiểu rõ âm mưu phá hoại của các thế lực thù địch để phòng ngừa là cơ sở để cán bộ, đảng viên, nhân dân chủ động ứng xử, tránh được hoài nghi, dao động trong nhận thức, lúng túng, sai lệch trong hành động.

Ban Chỉ đạo công tác tuyên truyền của ngành đã vận dụng chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và tuân thủ chỉ đạo của Đảng về công tác tuyên truyền, thể hiện qua các văn bản chỉ đạo công tác tuyên truyền của ngành, điển hình là:

Chỉ thị số 05/CT-VKSTC-TCKS ngày 23/8/2012 của Viện trưởng VKSND tối cao về một số biện pháp tăng cường công tác tuyên truyền trong ngành Kiểm sát nhân dân. Trong đó nhận định về chuyển biến và hiệu quả của công tác tuyên truyền: “Lãnh

đạo Đảng, Nhà nước, các cấp, các ngành và các tầng lớp nhân dân thấy rõ hơn chức năng, nhiệm vụ và những đóng góp của ngành Kiểm sát nhân dân vào công cuộc đổi mới đất nước, góp phần quan trọng để bảo vệ pháp luật, bảo vệ công lý, bảo vệ quyền làm chủ của nhân dân và thực hiện chủ trương cải cách tư pháp của Đảng”. Chi thị cũng đề ra nhiệm vụ đẩy mạnh công tác tuyên truyền của ngành Kiểm sát nhân dân trong thời gian tới: Nâng cao nhận thức về vai trò của công tác tuyên truyền, coi đây là một trong những nhiệm vụ quan trọng của ngành; tập trung thông tin tuyên truyền kịp thời về các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước liên quan đến tổ chức và hoạt động của ngành; tuyên truyền về chức năng, nhiệm vụ của VKSND, về kết quả các lĩnh vực công tác, cổ vũ phong trào thi đua, nhân rộng các điển hình tiên tiến; thành lập Ban Chỉ đạo công tác tuyên truyền của ngành...

Chi thị số 05/CT-VKSTC-TCKS ngày 08/6/2021 của Viện trưởng VKSND tối cao về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền của ngành Kiểm sát nhân dân đã chỉ ra 08 nhiệm vụ trọng tâm của công tác tuyên truyền trong thời gian tới, trong đó nhấn mạnh: Tiếp tục nâng cao nhận thức về vai trò, ý nghĩa của công tác tuyên truyền; tăng cường thông tin, tuyên truyền về các nguyên tắc công tác VKSND đã xác định, thực hiện lời dạy của Bác Hồ đối với Kiểm sát viên “Công minh, chính trực, khách quan, thận trọng, khiêm tốn”; về kết quả công tác kiểm sát; người cán bộ Kiểm sát bản lĩnh thực thi công lý, dám bảo vệ cái đúng, đấu tranh với cái sai và tận tâm phục vụ nhân dân...

Để tổ chức thực hiện Chỉ thị số 01-CT/TW ngày 09/3/2021 của Bộ Chính trị về việc nghiên cứu, học tập, quán triệt, tuyên truyền và triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, ngày 08/6/2021, Viện trưởng VKSND tối cao ban hành Chương trình hành động số 01-CT/BCSD thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng. Đối với công tác tuyên truyền, kế hoạch chỉ rõ: “Phát huy hiệu lực, hiệu quả và xác định rõ trách nhiệm lãnh đạo quản lý công tác thông tin tuyên truyền; các đơn vị và cơ quan báo, tạp chí, trang thông tin điện tử trong ngành Kiểm sát nhân dân căn cứ tài liệu tuyên truyền Nghị quyết Đại hội XIII do Ban Tuyên giáo trung ương phát hành, tuyên truyền, phổ biến và kịp thời đưa tin, phản ánh về những nội dung cơ bản của Nghị quyết, kết quả thực hiện chức năng, nhiệm vụ của Viện kiểm sát các cấp; các biện pháp để kiểm soát đại dịch Covid-19; đồng thời cổ vũ, động viên cán bộ, công chức toàn ngành phấn đấu thực hiện tốt nhiệm vụ chuyên môn của ngành, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII”.

Bên cạnh đó, trong tổ chức thực hiện công tác tuyên truyền theo chỉ đạo của Ban Tuyên giáo trung ương, cơ quan quản lý báo chí, các đơn vị chức năng tuyên truyền của ngành Kiểm sát nhân dân đã linh hoạt áp dụng các hình thức, biện pháp, coi trọng đối tượng tuyên truyền nhằm đạt hiệu quả tuyên truyền cao nhất. □